

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія технологічної освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ДЕКОРАТИВНОЇ ОБРОБКИ МАТЕРІАЛІВ»

Код дисципліни	ВК
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент, що формує загальні компетентності
Галузь знань	Освіта
Спеціальність	014.10 Трудове навчання 014.10 Та технології
Освітньо-професійна програма	014.10 Трудове навчання 014.10 Та технології
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Куніцин Віктор Володимирович , викладач
Контактний телефон	0662037477
E-mail:	viktorkynitsin@ukr.net
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czk-profesijnoyi-osvity/kuniczyn-viktor-volodymyrovych/

1. Анотація курсу

Місце освітньої компоненти (ОК) в ОПП:

ОК «Основи декоративної обробки матеріалів» є обов'язковим освітнім компонентом циклу загальної підготовки здобувачів освіти за ОПП «Середня освіта» рівня фахової передвищої освіти. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль у формі заліку.

Мета навчальної дисципліни. «Основи декоративної обробки матеріалів» полягає у формуванні в здобувачів освіти системи знань, умінь і практичних навичок, необхідних для виконання художньо-декоративної обробки різних матеріалів (зокрема металу та деревини), а також розвитку їх творчого мислення та естетичного смаку.

Дисципліна спрямована на:

засвоєння основних технологій декоративної обробки матеріалів (різьблення, гравіювання, карбування, випалювання, оздоблення тощо);

оволодіння прийомами роботи з інструментами та обладнанням;

формування навичок створення декоративних виробів із урахуванням художніх і технологічних вимог;

розвиток просторового мислення, креативності та здатності до художнього проєктування;

ознайомлення з властивостями матеріалів і можливостями їх декоративного використання;

виховання культури праці, акуратності та відповідальності за результати власної діяльності;

дотримання норм охорони праці та безпеки під час виконання робіт.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні вміти самостійно виконувати нескладні декоративні вироби, застосовувати різні техніки обробки матеріалів і творчо підходити до вирішення практичних завдань.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

формування у здобувачів освіти знань про властивості матеріалів (металу, деревини) та їх можливості у декоративній обробці; ознайомлення з основними технологіями та прийомами художньої обробки матеріалів (різьблення, гравіювання, карбування, випалювання, оздоблення поверхонь);

оволодіння практичними навичками роботи з ручними та механізованими інструментами;

навчання основам проєктування та виготовлення декоративних виробів;

розвиток творчих здібностей, художнього мислення та естетичного смаку;

формування вмінь підбирати матеріали та інструменти відповідно до технологічного завдання;

набуття досвіду виконання технологічних операцій із дотриманням послідовності та якості обробки;

Ця дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

Спеціальні компетентності.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання

СК6 Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК10 Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.

СК11 Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК16 Здатність до набуття знань в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій, навичок використання програмних засобів і роботи в комп'ютерних мережах, вміння виконувати та читати креслення, схеми; уміння використовувати Інтернетресурси в професійній діяльності;

СК17 Здатність до розуміння методів системного аналізу та побудови інформаційних моделей об'єктів та процесів різної природи; знання технології виготовлення, технічних характеристик сучасних конструкційних матеріалів, виробів, конструкцій, двигунів

Результати навчання.

РН5 Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

РН11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН16 Застосовувати знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій створювати технологічні карти за діючими стандартами, використовуючи технічні довідники, креслення деталей в процесі розробки технологічного процесу.

РН17 Уміння будувати інформаційні моделі об'єктів та процесів різної природи; знати технології виготовлення сучасних конструкційних матеріалів, виробів; готувати навчальні матеріали з інформатики; здійснювати педагогічне керівництво самостійною роботою учнів з інформатики, креслення.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

1. Навчально-виробниче обладнання:

верстати та робочі столи (столярні, слюсарні верстаки);

лещата, струбцини, затискні пристрої;

ковальське обладнання (горно, ковадло, молоти);

електроінструменти (дріль, шліфувальна машина, лобзик, гравер);

пристрої для випалювання по дереву (пірографи);

обладнання для полірування та шліфування поверхонь.

2. Ручний інструмент:

Для обробки металу:

молотки, зубила, напилки, надфілі;

кернери, різці, інструменти для карбування;
 інструменти для гравіювання.
 Для обробки деревини:
 стамески, різці, ножі для різьблення;
 рубанки, пилки, рашпілі; інструменти для дрібної декоративної обробки.

3. Матеріали та витратні засоби:
 заготовки з металу (листовий метал, дріт); деревина різних порід;
 абразивні матеріали (шліфувальний папір, пасти);
 лакофарбові матеріали (лаки, фарби, морилки);
 допоміжні матеріали (клей, розчинники, захисні покриття).
4. Технічні засоби навчання:
 комп'ютери або ноутбуки;
 мультимедійний проектор або інтерактивна дошка;
 доступ до мережі Інтернет;
 демонстраційні зразки виробів і наочні матеріали.

2. Організація навчання

Методи навчання

Словесні, наочні, пояснення педагога й організації самостійної роботи, підготовки до вивчення матеріалу, що передбачає підвищення інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; вивчення нового матеріалу; конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного інтересу; контролю й оцінки результатів навчання, опора на індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи, організації діяльності студентів, стимулювання діяльності, наприклад, конкурси, змагання, ігри, заохочення й інші методи перевірки й оцінки знань.

Репродуктивний метод (застосування вивченого на основі зразка або правила).

Практичний метод (на перший план висувається вміння використовувати на практиці теоретичні знання, сприяє поглибленню знань і умінь, покращує якість вирішення завдань корекції та контролю, стимулює пізнавальну діяльність).

Метод проблемного викладу (використовуючи будь-які джерела й засоби перед викладом матеріалу здійснюється постановка проблеми, формулювання пізнавального завдання, розкриття системи доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, способи розв'язання поставленого завдання).

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:			
	Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів (СРС)	Індивідуальна робота (ІРС)
	лекції	практичні		
Змістовий модуль 1 <i>Основи декоративної обробки металів</i>				
Тема1. Основні види декоративної обробки металів які застосовуються у виробництві та мистецтві.	2	2	2	

Тема 2. Технологія художнього карбування металу та інструменти які використовуються.	2	2	4	
Тема 3. Етапи виконання декоративного гравіювання на металевих поверхнях.	2	2	4	
Тема 4,5. Патинування металу та способи його отримання. Особливості технології кування як методу декоративної обробки металу.	4	4	4	
Тема 6. Які правила техніки безпеки необхідно дотримуватися під час декоративної обробки металів?	2	2	4	
Модульний контроль 1				
Змістовий модуль 2 Основи декоративної обробки деревин				
Тема 7. Основні види декоративної обробки деревини в оздобленні виробів.	2	2	4	
Тема 8. Техніка художнього різьблення по дереву та які її основні види.	2	2	4	
Тема 9. Застосування інструментів для декоративної обробки деревини та їх призначення.	2	2	4	
Тема 10. Випалювання по дереву (пірографія) і які технологічні особливості цього процесу.	2	2	4	
Тема 11. Види оздоблення поверхні деревини (лак, морилка, фарба) використовуються для декоративного ефекту.	2	2	4	
Тема 12. Вимоги безпеки при роботі з інструментами для обробки деревини.	2	2	4	
Модульний контроль 2				
Разом за семестр	24	24	42	

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Основи декоративної обробки матеріалів» ґрунтується на **компетентнісному підході**.

Навчальні досягнення майбутніх вчителів середньої освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (захист практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Форми оцінювання ОК: *усна* (захист практичних робіт у формі бесіди, доповідь з тем винесених на самостійне опрацювання, тощо); *письмова* (звіт з виконання самостійної роботи, реферат); *тестова* (за закритими тестами); *самоконтроль* (самооцінка, тощо).

Оцінювання кожного виду роботи (наявність конспекту, виконання практичних робіт, написання модульних робіт, виконання самостійної роботи, залік) студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 5-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; вміє ставити та розв'язувати проблеми.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача.
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно.
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання, оцінка за виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовними модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота	СРС	Підс. контроль
------------------	-----	----------------

Наявність консп.	Практичні заняття												Модульний контроль								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2		1	2		залік		
*ВК: 0	ВК: 0,35												ВК: 0,2			ВК: 0,25			ВК: 0,2		

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо- зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
4,51	90				
B	4,01- 4,50	82-89	4	зараховано	<i>Добре</i> – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
4,01	82				
C	3,50-4,00	74-81	4	зараховано	<i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним
	4,00	81			

	3,92	80			матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	3,85	79			
	3,78	78			
	3,71	77			
	3,64	76			
	3,57	75			
	3,50	74			
D	2,86-3,49	64-73	3		<i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	3,49	73			
	3,42	72			
	3,35	71			
	3,28	70			
	3,21	69			
	3,14	68			
	3,07	67			
	3,00	66			
	2,93	65			
2,86	64				
E	2,51-2,85	60-63	3		<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	2,85	63			
	2,73	62			
	2,62	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає

				необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
F	0,00-1,99	1-34	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

5. Інформаційне забезпечення

Рекомендована література:

1. Городецький В.І. *Художня обробка металу: методичні рекомендації*. – Івано-Франківськ, 2025.
(сучасні техніки: wire wrap, карбування, патинування, навчальні завдання)
2. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В. *Технології (5 клас)*. – Харків: Ранок, 2022.
(містить основи матеріалознавства та декоративної обробки деревини)
3. Ходзицька І.Ю. *Технології (навчальний курс)*. – 2022.
(розглядає техніки пірографії, оздоблення та обробки матеріалів)
4. Освітньо-професійні програми з декоративного мистецтва (ЗВО України). – 2022.
(містять зміст дисциплін, у т.ч. художню обробку деревини й металу)
5. Навчально-методичні комплекси з художньої обробки деревини (університетські ресурси, 2021–2024).
(включають лекції, практичні роботи, сучасні технології обробки)

6. Методичні матеріали та курси з художньої обробки деревини (онлайн-ресурси, 2021–2023).
(описують інструменти, техніки та навчальні підходи)
7. Ковальчук Т. *Художня обробка паперу. Курс 2.* – Тернопіль: Богдан, після 2020 р.
(розкриває декоративні техніки як частину загальної підготовки)
8. Ковальчук Т. *Художня обробка паперу. Курс 1.* – Тернопіль: Богдан, після 2020 р.
(базові прийоми декоративного оздоблення матеріалів)
9. Сучасні наукові дослідження з декоративного формоутворення та обробки матеріалів – 2021.
(розглядають нові підходи до декорування поверхонь і матеріалів)
10. Сучасні дослідження у сфері матеріалів та їх декоративних властивостей – 2021–2023. (допомагають зрозуміти фізичні та естетичні властивості матеріалів у дизайні).